

Notitie

Datum	26 juni 2024
Aan	Gemeenteraad West Betuwe
Van	Auditcommissie
Onderwerp	Advies met betrekking tot de Jaarstukken 2023 West Betuwe

Inleiding

De accountant (Deloitte) heeft binnen de Auditcommissie op 19 juni 2024 de bevindingen van de accountantscontroles toegelicht. De raad heeft inmiddels de conceptjaarstukken 2023 ontvangen. De auditcommissie deelt het volgende advies met u.

Resultaat jaarrekening

We kunnen uit financieel perspectief terugkijken op een positief resultaat. Het resultaat bestaat enerzijds uit een verlies op de grondexploitatie (GreX) van 2.511.000 euro en anderzijds een overschot op diverse onderwerpen van 12.319.000 euro.

Het GreX-resultaat wordt via een raadsvoorstel bij de jaarstukken 2023 voor een bedrag van 1.675.000 euro ten laste van de algemene reserve GreX gebracht. Waarbij de auditcommissie opmerkt dat bij de decemberwijziging al een verlies in de grondexploitatie van 835.000 euro in de begroting was meegenomen.

Na budgetoverhevelingen van 4.946.000 euro (zie pagina 8 van de conceptjaarstukken 2023) naar 2024 resteert er een netto-resultaat van 6.537.000 euro. Dit is ten opzichte van de decemberwijziging een hoger resultaat van 7.797.000 euro.

De auditcommissie is verheugd over het behaalde financiële resultaat.

Grootste mee- en tegenvallers

De belangrijkste mee- en tegenvallers worden in een tabel op pagina 9 en 10 van de jaarrekening 2023 weergegeven.

De grootste voordelen zijn:

- 3.809.000 euro Opvang Oekraïners
- 1.190.000 euro Implementatiebudget VTH-taken
- 640.000 euro Toerekening overhead riolering

De grootste nadelen zijn:

- 2.089.000 euro WMO/Jeugd
- 168.000 euro Groenonderhoud
- 162.000 euro Inkomensvoorzieningen en participatie

Eigen vermogen

West Betuwe beschikt eind 2023 over een eigen vermogen van 110 miljoen euro, inclusief de algemene en bestemmingsreserves.

Gehanteerde goedkeuringstoleranties bij de accountantscontrole:

- Fouten 1% van de totale lasten, ongeveer 1,7 miljoen euro
- Onzekerheden 3% van de totale lasten, ongeveer 5,2 miljoen euro
- Rapporteringstoleranties fouten en onzekerheden 100.000 euro

Als gevolg van het ontbreken van gecontroleerde productieverantwoordingen en/of bestuursverklaringen van zorgleveranciers binnen het sociaal domein (WMO/Jeugdwet) neemt de accountant een onzekerheid in het oordeel mee van 1,1 miljoen euro. Dit valt echter binnen de door de raad vastgestelde tolerantiegrens van 5,2 miljoen euro.

Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van 2023 legt het college binnen de jaarrekening zelf verantwoording af over de rechtmatigheid. Voorheen gaf de accountant een oordeel over het al dan niet rechtmatig handelen door het college.

De accountant toetst bij zijn controle van de jaarrekening 2023 of de rechtmatigheidsverantwoording klopt. Er zijn niet acceptabele onrechtmatigheden op basis van het voorwaardencriterium door de gemeente geconstateerd en toegelicht voor in totaal 510.000 euro. Dit betreffen drie aanbestedingen, waarbij de aanbesteding vaste inrichting (t)huisvesting bewust aanvaard is.

Op basis van het begrotingscriterium zijn er acceptabele onrechtmatigheden geconstateerd en toegelicht voor open einderegelingen 3.043.000 euro (gemeld in een informatienota) en overige overschrijdingen van 1.237.000 (GreX en Vennootschapsbelasting).

Weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De ratio weerstandsvermogen bedraagt op balansdatum jaar 2023 de factor 1,58. Dit betekent dat de weerstandscapaciteit ruim 1,5 keer de gewogen risico's bedraagt. De ratio van de gemeente West Betuwe valt in klasse B en duidt op ruim voldoende weerstandsvermogen. Vorig jaar bedroeg dit nog 0,98% (matig weerstandsvermogen).

De ontwikkeling van het risicoprofiel laat een behoorlijke verbetering hierin zien, mede vanwege afnemering van de risico's Sanering geluidswal en afbouw golfbaan Spijk. Deze heeft een invloed van 52% op het weerstandsvermogen (in 2022; 71%)

De kengetallen van deze jaarrekening laten zien dat de financiële positie van West Betuwe verbeterd is ten opzichte van de begroting 2023. De netto-schuldquote (dit kengetal geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op zijn tellen moet passen) vallen in de provinciale categorie 'minst risicovol'.

Ook de solvabiliteit (dit kengetal geeft de mate aan waarmee de gemeentelijke bezittingen zijn betaald met eigen middelen) vallen nog net in de categorie 'minst risicovol'.

Risico's grondexploitatie

Bij de grondexploitatie kan worden gesteld dat de grondexploitatie van West Betuwe enigszins risicovol is. De jaarrekening 2023 geeft overigens wel een voordeliger uitkomst dan begroot (19 procent werkelijk ten opzichte van 27 procent geraamd).

Het risicoprofiel per 1 januari 2024 voor het totaal van de grondexploitaties is afgenomen met 2,8 miljoen euro (van 9,9 miljoen euro naar 7,1 miljoen euro). De afname is voornamelijk toe te schrijven aan de grondexploitatie Hondsgemet-Noord.

Aandachtspunten

Grondexploitaties

De accountant vraagt aandacht voor forse onzekerheden in het plan Hondsgemet-Noord. De Programmering & Fasering is onzeker en het Masterplan (waarin uitgeefbaar gebied, programmering en fasering wordt vastgelegd) moet nog opgesteld worden. Cruciaal hierbij is de ontsluiting van de N327. De planning is de afgelopen 3 jaar steeds opgeschoven.

Tevens zijn de civiele kosten onzeker. De gemeente heeft de civiele kosten normatief geraamd, een gedegen onderbouwing ontbreekt en dient te worden opgesteld na vaststellen van het Masterplan.

Overige bevindingen

De kwaliteit van de opsteldossiers ten behoeve van de controle van de SiSa-verantwoording is volgens de accountant onvoldoende. De opsteldossiers zijn niet altijd volledig en zijn moeilijk te volgen. Dit zorgt ervoor dat de controle niet efficiënt verloopt. Ook is er door de organisatie geen interne controle uitgevoerd op de SiSa-opsteldossiers.

De SiSa-controle is nog onder handen, er kunnen nog aanvullende correcties volgen.

Dankwoord

De auditcommissie dankt het ambtelijk apparaat en de accountant voor de werkzaamheden in het achterliggende jaar.

Goedkeurende controleverklaring

Tenslotte kan gemeld worden dat de accountant het voornemen heeft om een goedkeurende controleverklaring voor een getrouw beeld af te geven.

Vanwege de nog op 2 juli door de gemeenteraad vast te stellen Controleverordening gemeente West Betuwe 2024 worden de definitieve stukken inclusief accountantsverklaring pas na die datum maar voor 9 juli 2024 naar de gemeenteraad gestuurd.

Namens de auditcommissie,

Léon van Dun,
Voorzitter auditcommissie